

ಹಣ ಪಾವತಿಯಾದ ಮೂರು ದಿನಗಳ ಒಳಗಾಗಿ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗೆ ಮಾಹಿತಿ ನೀಡಿದಲ್ಲಿ ಖಾತೆಯನ್ನು ನಿಷ್ಕ್ರಿಯಗೊಳಿಸುವ ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಒಂದೊಮ್ಮೆ ಬ್ಯಾಂಕಿನಿಂದಲೇ ನಿರ್ಲಕ್ಷ್ಯವಾದಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಖಾತೆದಾರರ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಾರದೆ ಮೂರನೇ ವ್ಯಕ್ತಿ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಹಣವನ್ನು ಲಪಟಾಯಿಸಿದರೆ ಅಂಥ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳು ಆ ಹಣವನ್ನು ಮರಳಿಸುವಂತೆ ಕಾನೂನು ಹೇಳುತ್ತದೆ. ಲೋಪದ ಮೂಲದ ಪತ್ತೆಗೆ 90 ದಿನಗಳ ಅವಧಿಯೊಳಗೆ ತನಿಖೆ ನಡೆಸಿ ಪತ್ತೆ ಮಾಡಬೇಕಿದೆ. ಒಂದೊಮ್ಮೆ ಲೋಪ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ನದ್ದೇ ಆಗಿದ್ದರೆ ಹಣ ಮರು ಪಾವತಿಯಾಗಲಿದೆ. ತಪ್ಪು ಗ್ರಾಹಕರದ್ದೇ ಆಗಿದ್ದರೆ ಹಣ ಮರಳದು.

ಸೈಬರ್ ಪೊಲೀಸ್ ಠಾಣೆ

ಬ್ಯಾಂಕ್ ಮಾತ್ರವೇ ಅಲ್ಲದೆ, ಸೈಬರ್ ಪೊಲೀಸರಿಗೂ ದೂರು ನೀಡಬಹುದು. ಇದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಸಹಾಯವಾಣಿ 1930ಕ್ಕೆ ಕರೆ ಮಾಡಿಯೂ ಆಗಿರುವ ವೆಚ್ಚನೆ ಕುರಿತು ದೂರು ನೀಡಬಹುದು. 2022ರ ಹೊತ್ತಿಗೆ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು 262 ಸೈಬರ್ ಅಪರಾಧ ಠಾಣೆಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಇದನ್ನೂ ಮೀರಿ ಸೈಬರ್ ಅಪರಾಧಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ. ಮಾಹಿತಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಕಾಯ್ದೆ 2000ರ 78 ಹಾಗೂ 80 ಕಲಮುಗಳ ಅನ್ವಯ ಸೈಬರ್ ಪ್ರಕರಣವನ್ನು ಇನ್‌ಸ್ಟೆಕ್ಟರ್ ಹಂತದ ಅಧಿಕಾರಿಯೇ ನಡೆಸಬೇಕು ಎಂದಿದೆ. ಆದರೆ ದೇಶದಲ್ಲಿ 40,595 ಮಂಜೂರಾದ ಇಂಥ ಹುದ್ದೆಗಳು ಇದ್ದರೂ, ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿರುವ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ

ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಸೈಬರ್ ಅಪರಾಧ ಪ್ರಮಾಣ (ಶೇಕಡಾವಾರು)	
ಯುಪಿಐ ಮೂಲಕ ಹಣ ದೋಚುವುದು	47.3
ಡೆಬಿಟ್-ಕ್ರೆಡಿಟ್ ಹಾಗೂ ಸಿಮ್ ಸ್ವಾಪಿಂಗ್	11.3
ಇಂಟರ್‌ನೆಟ್ ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್	9.3
ಆನ್‌ಲೈನ್ ಹಾಗೂ ಸಾಮಾಜಿಕ ಜಾಲತಾಣ	12
ಸೈಬರ್ ಟ್ರಾಫಿಕಿಂಗ್	0.1
ಕ್ರಿಪ್ಟೋಕರೆನ್ಸಿ	0.2
ಸೈಬರ್ ಭಯೋತ್ಪಾದನೆ	0.2
ಡೀಪ್‌ಫೇಕ್	0.1

ಸಂಖ್ಯೆ 29,225 ಮಾತ್ರ. ಹೀಗಾಗಿ ಸೈಬರ್ ಅಪರಾಧವನ್ನು ತ್ವರಿತವಾಗಿ ಭೇದಿಸುವುದೇ ದೊಡ್ಡ ಸವಾಲಾಗಿದೆ. ಮತ್ತೊಂದೆಡೆ ಕಾಲದ ವೇಗವನ್ನೂ ಮೀರಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿರುವ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತಹ ತರಬೇತಿ ಸೈಬರ್ ಪೊಲೀಸರಿಗೆ ಇಲ್ಲದಿರುವುದರಿಂದ, ಬಾಹ್ಯ ತಜ್ಞರ ಮೊರೆ ಹೋಗುವುದು ಅನಿವಾರ್ಯ. ಬಹಳಷ್ಟು ಪ್ರಕರಣಗಳಲ್ಲಿ ಕೆವೈಸಿ ಖಾತ್ರಿಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ವೆಚ್ಚನೆಯ ಹಣ ಜಮ್ಮು ಮತ್ತು ಕಾಶ್ಮೀರ ಅಥವಾ ಅಸ್ಸಾಂ ವಿಳಾಸದ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ವರ್ಗಾವಣೆಗೊಂಡಿರುವ ಮಾಹಿತಿ ಇರುತ್ತದೆ.

ಆದರೆ ಇದನ್ನು ಪತ್ತೆ ಮಾಡುವುದೇ ಸವಾಲಿನ ಕೆಲಸ ಎನ್ನುವುದು ಪೊಲೀಸರ ಅಳಲು. ಆನ್‌ಲೈನ್ ವೆಚ್ಚನೆ ಎಂಬ ಪೆಡಂಭೂತದಿಂದ ರಕ್ಷಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದರೆ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಸುರಕ್ಷತೆಯೊಂದೇ ಮಧ್ಯ. ವೈಯಕ್ತಿಕ ಮಾಹಿತಿ ಸೋರಿಕೆಯಾಗದಂತೆ ಎಚ್ಚರವಹಿಸುವ ಮೊದಲ ಹೆಜ್ಜೆಯೊಂದಿಗೆ ಡಿಜಿಟಲ್ ರಕ್ಷಣೆ ಪಡೆಯಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದರ ಮೊದಲ ಹೆಜ್ಜೆಯೇ ನಮ್ಮ ಬಹುತೇಕ ಪ್ರಮುಖ ದಾಖಲೆಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುವ 'ಆಧಾರ್' ಮಾಹಿತಿ ಸೋರಿಕೆಯಾಗದಂತೆ ರಕ್ಷಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಓರ್ವ ವ್ಯಕ್ತಿ ತಮ್ಮ ಆಸ್ತಿ ಮಾರಾಟಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಉಪನೋಂದಣಾಧಿಕಾರಿ ಕಚೇರಿಗೆ ತೆರಳಿ ಬೆರಳಚ್ಚು ನೀಡಿದ್ದರು. ಆ ಬೆರಳಚ್ಚಿನ ಮಾದರಿ ಪಡೆದ ವ್ಯಕ್ತಿಯೊಬ್ಬ ಅವರ ಆಧಾರ್ ಸಂಖ್ಯೆ ಮತ್ತು ಬೆರಳಚ್ಚು ಪಡೆದು ಎಟಿಎಂನಿಂದ ₹20 ಸಾವಿರ ಎಗರಿಸಿದ್ದ. ಇಂಥ ಬಹಳಷ್ಟು ಪ್ರಕರಣಗಳು ನಡೆದ ಉದಾಹರಣೆಗಳಿವೆ. ಡಿಜಿಟಲ್ ಬಳಕೆಯಿಂದ ದೂರ ಇರಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗದ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಆಧುನಿಕತೆಗೆ ನಮ್ಮನ್ನು ಒಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಆ ಕಾರಣದಿಂದಾಗಿ, ಡಿಜಿಟಲ್ ಬಳಕೆಯಿಂದ ದೂರವುಳಿಯುವುದು ಇಂದಿನ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯಸಾಧ್ಯವಲ್ಲ. ವಿವೇಕ ಮತ್ತು ಸಂಯಮದೊಂದಿಗೆ ಡಿಜಿಟಲ್ ಸಲಕರಣೆಗಳನ್ನು ಬಳಸುವುದರಿಂದಾಗಿ ವೆಚ್ಚರಿಂದ ಆದಷ್ಟು ದೂರವಿರುವುದು ಸಾಧ್ಯವಿದೆ. ಹಾಗೆಯೇ, ಉಡುಗೊರೆ-ರಿಯಾಯಿತಿಗಳ ಆಮಿಷಕ್ಕೆ ಮರುಳಾಗದೆ ಇರುವುದೂ ಸೈಬರ್ ಸುರಕ್ಷತೆಗೆ ಪೂರಕವಾಗಿದೆ. ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯಿಸಿ: feedback@sudha.co.in